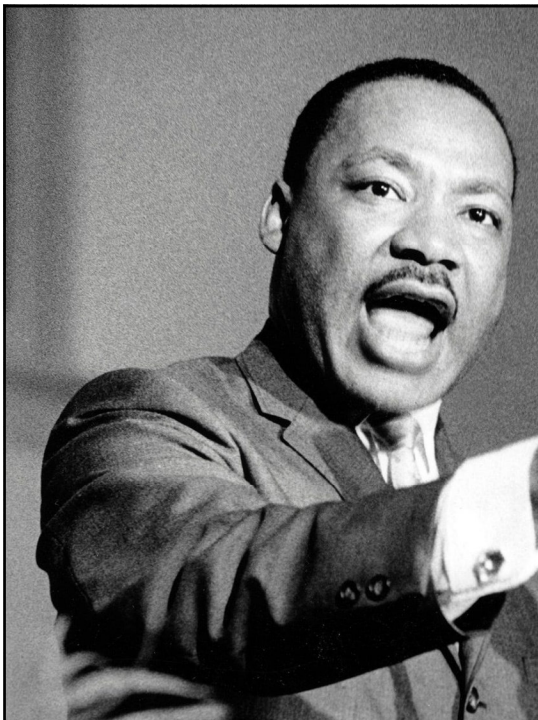

Missionaire Trendrede

Door Kees van Ekris

Missionaire Trendrede (1)

*'Het voorrecht om vandaag
getuigen van Jezus Christus
te zijn'*

Tijden van crisis zijn als tijden van
bewustwording van wat het
betekent te geloven in Jezus
Christus.

Missionaire Trendrede (2)

- Een trend is een tendens. Een beweging. Een raakbaarheid.
- Een **culturele** trendrede is een schets van het geestesleven in onze cultuur.
- Een **missionaire** trendrede is een duiding van ons geestesleven vanuit christelijk perspectief.
- Dubbel denken (Gerrit de Kruijf)

Missionaire Trendrede (3)

- Vijf trends:
 1. Lichaam
 2. Onderdak
 3. Manifeste Geeskracht
 4. Radicaliteit
 5. Idee-generatief
- Doel: Aanzetten tot doordenken
- Hoe kom je deze thema's tegen in je eigen lokale context?
- Elke trend kun je op verschillende manieren praktische uitwerken

Missionaire Trendrede (4)

Disclaimer: We leven in een moeilijk leesbare cultuur. Explosief, onvoorspelbaar, ongrijpbaar. Een geestesleven vol spanning!

Paradoxen of spanningen:

- Waardering/respect en verhuftering.
- Het sociale en het zelfgerichte.
- Seksualiteit, grensoverschrijdend gedrag en decadentie.
- De maakbaarheid en de chaos.
- Ecologische angst en amusement

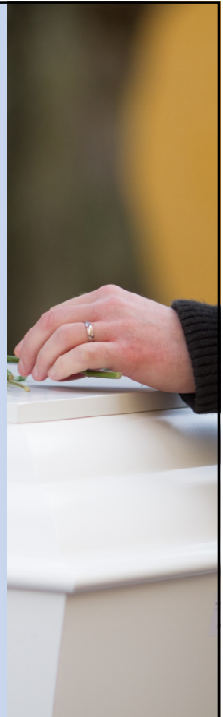
Trend 1: Lichaam/lichamelijkheid

- Wij denken zintuiglijk. Wat we voelen is al snel waar.
- Het belang van sport, eten en drinken, gezondheid, seksualiteit.
- Enerzijds nadruk op discipline/zuiverheid van het lichaam,
- Anderzijds is het lichaam een plek van teleurstelling en schaamte.
- We pendelen tussen ons ideale ik en ons werkelijke ik.
- Voorbeeld: Amstergwen

Trend 1: Lichaam/lichamelijkheid

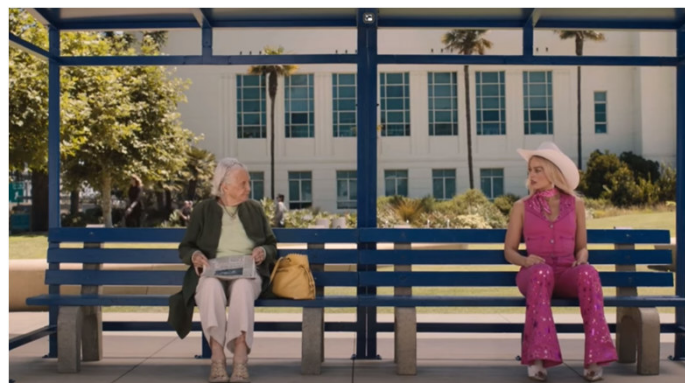
- Lichaam is ook: individualiteit, expressie, integriteit, veiligheid.
- En: burnout, eetstoornissen, decadentie, botox, geslachtsverandering/gendervragen.
- Ook in media: respect voor het geschonden lichaam, bewustzijn van sterfelijkheid/ sterveling-zijn.
- Een preekvoorbeeld: Van geboorte tot je sterven dezelfde naam (?)

Trend 1: Lichaam/lichamelijkheid

Kijk hier naar een fragment uit de film Barbie dat past bij deze trend.

[Bekijk de video](#)

Trend 1: Lichaam/lichamelijkheid

Grondwoorden in het geloof:

- Schepping
- Incarnatie
- Eucharistie / Communio
- Kerk
- Lichamelijkheid, liturgie en diaconaat, lijfelijke ervaringen van heil

Trend 2: Onderdak

- Enerzijds lijfelijke, anderzijds: ontlijving. Het virtuele en digitale is lichaamloos.
- Teams, gamen, laptops en digitale kerkdiensten: corona en de duw naar digitalisering
- Wat is echt? De echte wereld en haar rafeligheid.

Trend 2: Onderdak

- Waar zijn we thuis? Ontheemdheid.
- Een lijfelijke plek van thuiskomen.
- Ervaring uit de pioniersplekken: echtheid, verbondenheid, contact, gekend worden versus de erosie van gemeenschappen
- Onderdak is een fysiek, concreet begrip.
- Erik Borgman: 'De eerste taak van de kerk is troost en geborgenheid bieden in een land van dwalers en ontheemden'.
- Lijden wordt erger als het niet gezien wordt.

Trend 2: Onderdak

Huis van Vrede in Utrecht is een inspirerende plek waar mensen op allerlei manieren onderdak vinden.

[Bekijk hier de video](#)

Trend 2: Onderdak

- 'Onderdak' is ook een politiek thema. Wat verbindt ons als samenleving?
- Hoe groot is ons 'wij'? Wie horen er bij? Wie wordt gecanceld?
- Ruth Perrin: behoefte aan intergenerationeel contact.
- Sam Wells: Being with en Paus Franciscus: Ons gezamenlijke huis
- René Cuperus: Atlas van afgehaakt Nederland. Karel Smouter: Blauw, Wit, Rood.

Trend 2: Onderdak

- Mattheus 25: Bij wie kwam jij thuis, en wie bij jou?
- Pop-up plekken van heiligheid en verbondenheid en van: Be Real.

Trend 3: Manifeste geestkracht

- Manifesteren: het werkelijk worden van je dromen, gedachten, geloof en ambities
- 'Het universum voor jou laten werken'
- Novak Djokovic, Louis van Gaal, Finfluencers, charismatische goeroes
- Mogelijke achtergrond: In gelul kan je niet wonen (Jan Schaeffer)
- Waar wordt iets 'echt'? Hoe kom ik daar? Hoe doe ik dat?

Trend 3: Manifeste geestkracht

Kijk hier hoe actrice Fajah Lourens leerde manifesteren van haar moeder.

[Bekijk de video](#)

Trend 3: Manifeste geestkracht

- Opvallende trend: De Mediators tussen de geestelijke wereld en jou, tussen hemel en aarde, de empowerment. Waar wordt G/geestkracht ervaarbaar en manifest?
- Stine Jensen: 'Goeroes. Mijn zoektocht naar de verleidingen en gevaren van moderne spiritualiteit'.
- Honger naar het heilige, risico van het surrogaat-heilige, risico van het duister.
- Populisten als een soort instant-goeroes?

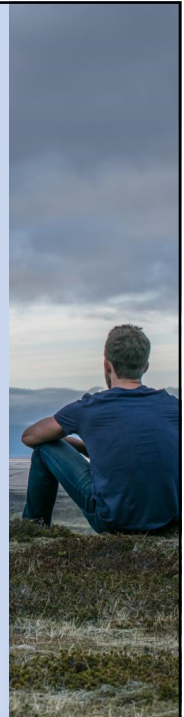
Trend 3: Manifeste geestkracht

- Elaine Heath: 'The Mystic Way of Evangelism. A Contemplative Vision for Christian Outreach'.
- Het ervaren van wat geloofd wordt.
- Het zintuiglijk-echte van de verwonding, van de troost, het aanvoelen van de ander, het thuiskomen, de schoonheid van de schepping, tongues of fire, God ervaren.
- Misschien ook als kans: Geestkracht in haar werkelijk christelijke gestalte. Nederigheid, integriteit, woede om onrecht, de charismata van de Geest, gevoeligheid, epifanische sensitiviteit, gebed.

Trend 4: Radicaliteit

- Elke tijd heeft eigen geloofsaccenten.
 - Eerst: nadruk op sociale verbondenheid,
 - daarna: moral formation,
 - vervolgens: spiritual power/connection with the divine.
 - Nu: contemplatie/connection with the divine en concreet doen.
- Paul Kingsnorth: Bekering, radicaliteit, roeping en gebed.
- Weten jullie wat je roeping (je 'why') is?
- Waarom doe je wat? Waar zijn jullie radicaal in?

Trend 4: Radicaliteit

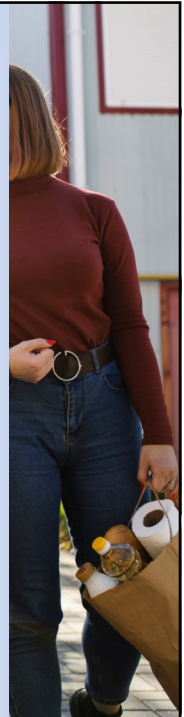
Simpele keuzes, zoals naar de kerk gaan in je eigen buurt, kunnen een uiting zijn van radicaliteit. Bekijk hier het verhaal van Bart en Martine.

[Bekijk de video](#)

Trend 4: Radicaliteit

- Actie: iets doen, niet meer dralen:
 - ecologische imperatief
 - diaconale appèl
 - missionaire impuls
- In de daad komt de ernst van de overtuiging tot uitdrukking!
- Missionaire mensen hebben ook iets van duwers: niet compliceren, niet stagneren, er is zoveel te delen.
- De kracht van de kleine daad.
- Lied van Willibrord: NLdK 743: Breek onze kerken open

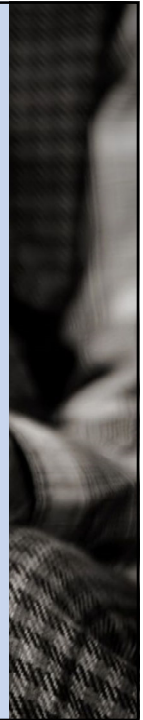
Trend 4: Radicaliteit

- Het risico van radicaalloosheid: Jim Davis en Michael Graham: 'The Great Dechurching'
 - Een cultuur scheppen van gemakzucht en luiheid, en juist dat doet mensen afhaken.
 - Wat is sterk: a call to commitment.
- Leegloop komt omdat de kerk zo wereldgelijkvormig is geworden, zo tam en lauw.
- Tijdgenoten zoeken wellicht het tegenovergestelde?

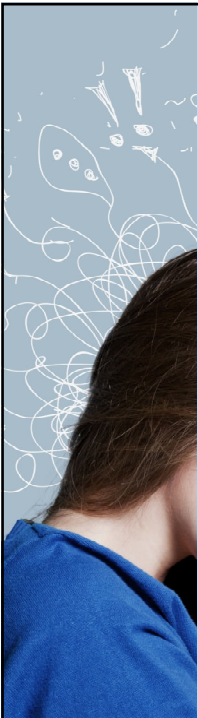
Trend 4: Radicaliteit

- Ruth Six, de jonge dominee: toewijding aan de stad vanuit je geloof.
- Stefan Paas/Andrew Root: 'Dead places' die plekken van openbaring kunnen worden.
- Actie kan niet zonder contemplatie en catechese: Wat zijn onze wortels en de drijfveren?
- Moderne Profeten: zoveel inspirerende voorbeelden van gebed, actie en daadkracht
- Actie en de nadruk op 'het verborgene'

Trend 5: Ideegeneratief

- Complexiteit verlamt, het kan leiden tot stagnatie, simplificatie, blaming van anderen, escapisme.
- Leiderschap: de spanning van de complexiteit aankunnen en vertalen in begrijpelijke ideeën
- Lysanne van der Kamp: Wat is hoop? Onder haar oppervlakkige antwoorden het verlangen naar ideegeneratieve mensen die de 'power of ideas' belichamen en verwoorden.
- Jan Rotmans: Omarm de chaos. Leiderschap in tijden van transitie. Romeinen 15:7-13
- Twintigers en dertigers volgen mensen die de wereld voor hen uitleggen.

Trend 5: Ideegeneratief

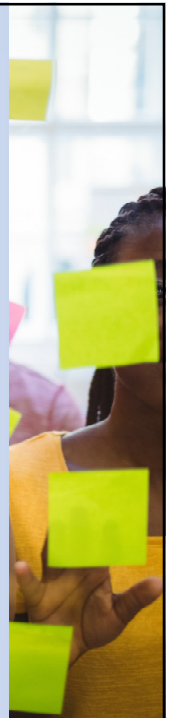
[Bekijk de video](#)

Missionaire Conferentie | 13 januari 2024 | Leidsche Rijn (Utrecht)

Trend 5: Ideegeneratief

- Onze samenleving heeft een verlamdende complexiteit.
- De idee-generatieve fase:
 - Inventariseer de problemen
 - Zoek naar alternatieven
 - Laat nieuwe productideeën ontstaan
- Waar gebeurt dit op missionair terrein in de gemeente? Waar gaan we met elkaar in conclaaf?

Trend 5: Ideegeneratief

- Verandering: Let op de verlieservaring (en de angst en boosheid daarachter).
- Mag die verlieservaring meedoen? Er verandert zoveel.
- Risico van stagnatie, heimwee, blaming, wegstijgen, simplificatie.
- Het verleden was net zo rommelig als het heden
- Heb sympathie voor de rommeligheid en het 'met elkaar zoeken'.
- Kunnen we mededogen ontwikkelen, ook voor onszelf?
- Kunnen we een theologie ontwikkelen die helpt om in een heel andere tijd samen Jezus Christus te volgen?

